

ISTITUTO DI ISTRUZIONE SECONDARIA "DANIELE CRESPI"

Liceo Internazionale Classico e Linguistico VAPC02701R

Liceo delle Scienze Umane VAPM027011

Via G. Carducci 4 – 21052 BUSTO ARSIZIO (VA)

www.liceocrespi.it - Tel. 0331 633256 - Fax 0331 674770 - E-mail: liceocrespi@tin.it

C.F. 81009350125 – Cod.Min. VAIS02700D

**CertINT®
2010**

Anno scolastico: 2010/2011

prof. Marco Tullio MESSINA

materia di insegnamento: Greco

classe 1^a sez. **B**

Compiti per le vacanze

- Leggere E.R. DODDS, *I Greci e l'irrazionale*, edizioni BUR, Milano 2010 (9788817028561)
- Tradurre almeno otto delle seguenti versioni:

Da Plutarco

Detti laconici

Φέρονται δὲ αὐτοῦ καὶ δι' ἐπιστολῶν ἀποκρίσεις τοιαῦται πρὸς τοὺς πολίτας. «Πῶς ἂν πολεμίων ἔφοδον ἀλεξοίμεθα;». «Ἄν πτωχοὶ μένητε καὶ μὴ μέσδων ἄτερος θατέρω ἐρᾶτε ἡμεν». Καὶ πάλιν περὶ τῶν τειχῶν. «Οὐκ ἂν εἶη ἀτείχιστος πόλις ἅτις ἄνδρεςσι καὶ οὐκ πλίνθοις ἐστεφάνωται». Λεωνίδας ὁ βασιλεὺς ἀκαίρως τινὸς περὶ πραγμάτων οὐκ ἀχρήστων διαλεχθέντος, «ᾠ ξένε» εἶπεν, «οὐκ ἐν δέοντι χρέη τῷ δέοντι». Χαρίλαος δὲ ὁ ἀλφιδοῦς τοῦ Λυκούργου περὶ τῆς ὀλιγότητος αὐτοῦ τῶν νόμων ἐρωτηθεὶς, εἶπεν ὡς οἱ λόγοις μὴ χρώμενοι πολλοῖς οὐδὲ νόμων δέονται πολλῶν. Ἀρχιδαμίδας δὲ μεμφομένων τινῶν Ἐκαταίων τὸν σοφιστὴν ὅτι παραληφθεὶς εἰς τὸ συσσίτιον οὐδὲν ἔλεγεν, «Ὁ εἰδώς», ἔφη, «λόγον καὶ καιρὸν οἶδεν».

Detti di Temistocle

Τῶν δὲ νεκρῶν τοὺς ἐκπεσόντας ἐπισκοπῶν παρὰ τὴν θάλατταν, ὡς εἶδε περικειμένους ψέλια χρυσᾶ καὶ στρεπτούς, αὐτὸς μὲν παρήλθε, τῷ δ' ἐπομένῳ φίλῳ δεῖξας εἶπεν. «Ἄνελοῦ σαυτῶ· σὺ γὰρ οὐκ εἶ Θεμιστοκλῆς». Τὸν δ' υἱὸν ἐντροφῶντα τῇ μητρὶ καὶ δι' ἐκείνην ἑαυτῷ σκώπτων ἔλεγε πλείστον τῶν Ἑλλήνων πλείστον δύνασθαι· τοῖς μὲν γὰρ Ἑλλησιν ἐπιτάσσειν Ἀθηναίους, Ἀθηναίους δ' ἑαυτὸν, αὐτῷ δὲ τὴν ἐκείνου μητέρα, τῇ μητρὶ δ' ἐκείνον. Τῶν δὲ μνωμένων αὐτοῦ τὴν θυγατέρα τὸν ἐπιεικῆ τοῦ πλουσίου προκρίνας, ἔφη ζητεῖν ἄνδρα χρημάτων δεόμενον μᾶλλον ἢ χρήματα ἄνδρός. Ἐν μὲν οὖν τοῖς ἀποφθέγμασι τοιοῦτός τις ἦν.

Marcello piange sulla sorte di Siracusa

Καὶ τούτων ἐχομένων, ἅμα φάει διὰ τῶν Ἑξαπύλων ὁ Μάρκελλος κατῆι, μακαριζόμενος ὑπὸ τῶν ὑφ' ἑαυτὸν ἡγεμόνων. Αὐτὸς μέντοι λέγεται κατιδὼν ἄνωθεν καὶ περισκεψάμενος τῆς πόλεως τὸ μέγεθος καὶ τὸ κάλλος, ἐπὶ πολὺ δακρῦσαι τῷ μέλλοντι γίνεσθαι συμπαθήσας, ἐννοήσας οἶον ἐξ οἴου σχῆμα καὶ μορφήν ἀμείψει μετὰ μικρόν, ὑπὸ τοῦ στρατοπέδου διαφορηθεῖσα. Τῶν γὰρ ἡγεμόνων οὐδεὶς μὲν ἦν ὁ τολμῶν ἐναντιοῦσθαι τοῖς στρατιώταις, αἰτουμένοις δι' ἀρπαγῆς ὠφεληθῆναι, πολλοὶ δὲ καὶ πυρπολεῖν καὶ κατασκάπτειν ἐκέλευον. Ἀλλὰ τοῦτον μὲν οὐδ' ὄλως προσήκατο τὸν λόγον ὁ Μάρκελλος, μάλα δ' ἄκων βιασθεὶς ἔδωκεν ἀπὸ χρημάτων καὶ ἀνδραπόδων ὠφελεῖσθαι· τῶν δ' ἐλευθέρων σωμάτων ἀπεῖπεν ἄψασθαι καὶ διεκελεύσατο μητ' ἀποκτεῖναι τινα μήτ' αἰσχῦναι μήτ' ἀνδραποδίσασθαι Συρακοσίων. Οὐ μὴν ἀλλὰ καίπερ οὕτω μετριάσαι δόξας, οἰκτρὰ πάσχειν ἡγεῖτο τὴν πόλιν καὶ τὸ συμπαθοῦν καὶ τὸ συναλοῦν ὅμως ἐν τοσοῦτῳ μεγέθει χαρᾶς ἢ ψυχῆ διέφαινε, ὁρῶντος ἐν βραχεῖ χρόνῳ πολλῆς καὶ λαμπρᾶς ἀφανισμὸν εὐδαιμονίας.

La morte di Archimede

Μάλιστα δὲ τὸ Ἀρχιμήδους πάθος ἠνίασε Μάρκελλον. Ἔτυχε μὲν γὰρ αὐτὸς τι καθ' ἑαυτὸν ἀνασκοπῶν ἐπὶ διαγράμματος, καὶ τῇ θεωρίᾳ δεδωκὼς ἅμα τὴν τε διάνοιαν καὶ τὴν πρόσωπον, οὐ προήσθετο τὴν καταδρομὴν τῶν Ῥωμαίων οὐδὲ τὴν ἄλωσιν τῆς πόλεως· ἄφνω δ' ἐπιστάντος αὐτῷ στρατιώτου καὶ κελεύοντος ἀκολουθεῖν πρὸς Μάρκελλον, οὐκ ἐβούλετο πρὶν ἢ τελέσαι

τὸ πρόβλημα καὶ καταστήσαι πρὸς τὴν ἀπόδειξιν· ὁ δ' ὀργισθεὶς καὶ σπασάμενος τὸ ξίφος ἀνείλεν αὐτόν. Ἔτεροι μὲν οὖν λέγουσιν ἐπιστῆναι μὲν εὐθύς ὡς ἀποκτενοῦντα ξιφήρη τὸν Ῥωμαῖον, ἐκείνον δ' ἰδόντα δεῖσθαι καὶ ἀντιβολεῖν ἀναμείναι βραχὺν χρόνον, ὡς μὴ καταλίπη τὸ ζητούμενον ἀτελὲς καὶ ἀθεώρητον, τὸν δ' οὐ φροντίσαντα διαχρήσασθαι. Καὶ τρίτος δ' ἐστὶ λόγος, ὡς κομίζοντι πρὸς Μάρκελλον αὐτῷ τῶν μαθηματικῶν ὀργάνων σκιάθηρα καὶ σφαίρας καὶ γωνίας, αἷς ἐναρμόττει τὸ τοῦ ἡλίου μέγεθος πρὸς τὴν ὕψιν, στρατιῶται περιτυχόντες καὶ χρύσιον ἐν τῷ τεύχει δόξαντες φέρειν, ἀπέκτειναν. Ὅτι μέντοι Μάρκελλος ἤλγησε καὶ τὸν αὐτόχειρα τοῦ ἀνδρὸς ἀπεστράφη καθάπερ ἐναγῆ, τοὺς δ' οἰκείους ἀνευρῶν ἐτίμησεν, ὠμολόγηται.

Timoclea

Ἐν δὲ τοῖς πολλοῖς πάθεσι καὶ χαλεποῖς ἐκείνοις ἃ τὴν πόλιν κατεῖχε Θρακὲς τινες ἐκκόψαντες οἰκίαν Τιμοκλείας, γυναικὸς ἐνδόξου καὶ σώφρονος, αὐτοὶ μὲν τὰ χρήματα διήρπαζον, ὁ δ' ἡγεμὼν τῆ γυναικὶ πρὸς βίαν συγγενόμενος καὶ καταισχύνας, ἀνέκρινεν εἶ που χρύσιον ἔχει κεκρυμμένον ἢ ἀργύριον. Ἡ δ' ἔχειν ὠμολόγησε, καὶ μόνον εἰς τὸν κῆπον ἀγαγοῦσα καὶ δείξασα φρέαρ, ἐνταῦθ' ἔφη τῆς πόλεως ἀλισκομένης καταβαλεῖν αὐτὴ τὰ τιμιώτατα τῶν χρημάτων. Ἐγκύπτοντος δὲ τοῦ Θρακὸς καὶ κατασκεπτομένου τὸν τόπον, ἔωσεν αὐτὸν ἐξόπισθεν γενομένη, καὶ τῶν λίθων ἐπεμβαλοῦσα πολλοὺς ἀπέκτεινε. Ὡς δ' ἀνήχθη πρὸς Ἀλέξανδρον ὑπὸ τῶν Θρακῶν δεδεμένη, πρῶτον μὲν ἀπὸ τῆς ὕψεως καὶ τῆς βαδίσεως ἐφάνη τις ἀξιοματικὴ καὶ μεγαλόφρων, ἀνεκπλήκτως καὶ ἀδεῶς ἐπομένη τοῖς ἄγουσιν· ἔπειτα τοῦ βασιλέως ἐρωτήσαντος ἥτις εἶη γυναικῶν, ἀπεκρίνατο Θεαγένους ἀδελφὴ γεγονέναι τοῦ παραταξαμένου πρὸς Φίλιππον ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας καὶ πεσόντος ἐν Χαιρωνείᾳ στρατηγοῦντος. Θαυμάσας οὖν ὁ Ἀλέξανδρος αὐτῆς καὶ τὴν πράξιν, ἐκέλευσεν ἐλευθέραν ἀπιέναι μετὰ τῶν τέκνων.

Due aneddoti su Alcibiade

Τὸ δὲ ἦθος αὐτοῦ πολλὰς μὲν ὕστερον, ὡς εἰκὸς ἐν πράγμασι καὶ τύχαις πολυτρόποις, ἀνομοιότητος πρὸς αὐτὸ καὶ μεταβολὰς ἐπεδείξατο. Φύσει δὲ πολλῶν ὄντων καὶ μεγάλων παθῶν ἐν αὐτῷ τὸ φιλόνικον ἰσχυρότατον ἦν καὶ τὸ φιλόπρωτον, ὡς δηλὸν ἐστὶ τοῖς παιδικοῖς ἀπομνημονεύμασι. Ἐν μὲν γὰρ τῷ παλαίῳ πιεζομένους, ὑπὲρ τοῦ μὴ πεσεῖν ἀναγαγῶν πρὸς τὸ στόμα τὰ ἄμματα τοῦ πιεζοῦντος οἷος ἦν διαφαγεῖν τὰς χεῖρας. Ἀφέντος οὖν τὴν λαβὴν ἐκείνου καὶ εἰπόντος· «Δάκνεις, ὦ Ἀλκιβιάδη, καθάπερ αἱ γυναῖκες», «Οὐκ ἔγωγε», εἶπεν, «ἀλλ' ὡς οἱ λέοντες». Ὦντος δὲ κυνὸς αὐτῷ θαυμαστοῦ τὸ μέγεθος καὶ τὸ εἶδος, ὃν ἐβδομήκοντα μῶν ἐωνημένος ἐτύγγανεν, ἀπέκοψε τὴν οὐρὰν πάγκαλον οὔσαν. Ἐπιτιμώντων δὲ τῶν συνήθων καὶ λεγόντων ὅτι πάντες ἐπὶ τῷ κυνὶ δάκνονται καὶ λοιδοροῦσιν αὐτόν, ἐπιγελάσας· «Γίνεται τοίνυν», εἶπεν, «ὁ βούλομαι· βούλομαι γὰρ Ἀθηναίους τοῦτο λαλεῖν, ἵνα μὴ τι χεῖρον περὶ ἐμοῦ λέγωσι».

La pesca di Antonio

Προσέχαιρον αὐτοῦ τῆ βωμολοχίᾳ καὶ συνέπαιζον οὐκ ἀρρήθμως οὐδ' ἀμούσως οἱ Ἀλεξανδρεῖς, ἀγαπῶντες καὶ λέγοντες ὡς τῷ τραγικῷ πρὸς τοὺς Ῥωμαίους χρήται προσώπῳ, τῷ δὲ κωμικῷ πρὸς αὐτούς. Τὰ μὲν οὖν πολλὰ τῶν τόθ' ὑπ' αὐτοῦ παιζομένων διηγείσθαι πολὺς ἂν εἶη φλύαρος· ἐπεὶ δ' ἄλιεῦον ποτὲ καὶ δυσσαγρῶν ἤχθετο παρούσης τῆς Κλεοπάτρας, ἐκέλευσε τοὺς ἄλιεῖς ὑπονηξαμένους κρύφα τῷ ἀγκίστρῳ περικαθάπτειν ἰχθύς τῶν προεαλωκότων, καὶ δις ἢ τρίς ἀνασπάσας οὐκ ἔλαθε τὴν Αἰγυπτίαν. Προσποιουμένη δὲ θαυμάζειν τοῖς φίλοις διηγείτο καὶ παρεκάλει τῆ ὕστεραῖα γενέσθαι θεατάς. Ἐμβάντων δὲ πολλῶν εἰς τὰς ἀλιάδας καὶ τοῦ Ἀντωνίου τὴν ὄρμιαν καθέντος, ἐκέλευσέ τινα τῶν αὐτῆς ὑποφθάσαντα καὶ προσνηξάμενον τῷ ἀγκίστρῳ περιπεῖραι Ποντικὸν τάριχος. Ὡς δ' ἔχειν πεισθεὶς ὁ Ἀντώνιος ἀνείλκε, γέλωτος, οἷον εἰκός, γενομένου, «Παράδος ἡμῖν» ἔφη «τὸν κάλαμον αὐτόκρατορ τοῖς Φαρίταις καὶ Κανωβίταις βασιλεῦσιν· ἢ δὲ σὴ θήρα πόλεις καὶ βασιλεῖαι καὶ ἡπειροί».

Cleopatra di fonte al vincitore Ottaviano

Τέλος δὲ τοῦ πλήθους τῶν χρημάτων ἀναγραφὴν ἔχουσα προσέδωκεν αὐτῷ· Σελεύκου δὲ τινος τῶν ἐπιτρόπων ἐλέγχοντος ὡς ἔνια κρύπτουσαν καὶ διακλέπτουσαν, ἀναπηδήσασα καὶ τῶν τριχῶν αὐτοῦ λαβομένη, πολλὰς ἐνεφόρει τῷ προσώπῳ πληγὰς. Τοῦ δὲ Καίσαρος μειδιῶντος καὶ καταπαύοντος αὐτήν, «Ἄλλ' οὐ δεινόν» εἶπεν «ὦ Καῖσαρ, εἰ σὺ μὲν ἠξίωσας ἀφικέσθαι

πρὸς ἐμὲ καὶ προσειπεῖν οὕτω πράττουσαν, οἱ δὲ δοῦλοί μου κατηγοροῦσιν, εἴ τι τῶν γυναικείων ἀπεθέμην, οὐκ ἔμαυτῆ δῆπουθεν, ἢ τάλαινα, κόσμον, ἀλλ' ὅπως Ὀκταοῦια καὶ Λιβία τῆ σῆ μικρὰ δοῦσα, δι' ἐκείνων ἴλεώ σου τύχοιμι καὶ πραοτέρου;». Τούτοις ὁ Καῖσαρ ἤδετο, παντάπασιν αὐτὴν φιλοψυχεῖν οἰόμενος. Εἰπὼν οὖν ὅτι καὶ ταῦτα ἐπιτρέπει καὶ τᾶλλα πάσης ἐλπίδος αὐτῆ χρήσεται λαμπρότερον, ὄχετο ἀπιῶν, ἐξηπατηκέναι μὲν οἰόμενος, ἐξηπατημένος δὲ μᾶλλον.

Da Senofonte
Astuzia di Lisandro

Λύσανδρος δ', ἐπεὶ ἦν ἡμέρα πέμπτη ἐπιπλέουσι τοῖς Ἀθηναίοις, εἶπε τοῖς παρ' αὐτοῦ ἐπομένοις, ἐπὶ ἀν κατίδωσι αὐτοὺς ἐκβεβηκότας καὶ ἐσκεδασμένους κατὰ τὴν Χερρόνησον, ὅπερ ἐποίουν πολὺ μᾶλλον καθ' ἐκάστην ἡμέραν, τά τε σιτία πόρρωθεν ἄνουνται καὶ καταφροντοῦντες δὴ τοῦ Λυσάνδρου, ὅτι οὐκ ἀντανῆγεν, ἀποπλέοντας τοῦμπαλιν παρ' αὐτὸν ἄραι ἀσπίδα κατὰ μέσον τὸν πλοῦν. Οἱ δὲ ταῦτα ἐποίησαν ὡς ἐκέλευσε. Λύσανδρος δ' εὐθὺς ἐσήμηνε τὴν ταχίστην πλεῖν· συμπαρῆει δὲ καὶ Θώραξ τὸ πεζὸν ἔχον. Κόνων δὲ ἰδὼν τὸν ἐπίπλου, ἐσήμηνεν εἰς τὰς ναῦς βοηθεῖν κατὰ κράτος. Δισκεδασμένων δὲ τῶν ἀνθρώπων, αἱ μὲν τῶν νεῶν δίκροτοι ἦσαν, αἱ δὲ μονόκροτοι, αἱ δὲ παντελῶς κεναί· ἡ δὲ Κόνωνος καὶ ἄλλαι περὶ αὐτὸν ἑπτὰ πλήρεις ἀνήχθησαν ἀθρόαι καὶ ἡ Πάραλος, τὰς δ' ἄλλας πάσας Λύσανδρος ἔλαβε πρὸς τῆ γῆ.

La frugalità di Agesilao

Ἦν δὲ τις Ἀπολλοφάνης Κυζικηνός, ὃς καὶ Φαρναβάζω ἐτύγχανεν ἐκ παλαιοῦ ξένος ὢν καὶ Ἀγησιλάω κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον ἐξενώθη. Οὗτος οὖν εἶπε πρὸς τὸν Ἀγησίλαον ὡς οἶοιτο συναγαγεῖν αὐτῷ ἂν εἰς λόγους περὶ φιλίας Φαρνάβαζον. Ὡς δ' ἤκουσεν αὐτοῦ, σπονδὰς λαβὼν καὶ δεξιὰν παρῆν ἄγων τὸν Φαρνάβαζον εἰς συγκεκριμένον χωρίον, ἔνθα δὴ Ἀγησίλαος καὶ οἱ περὶ αὐτὸν τριάκοντα χαμαὶ ἐν πόρᾳ τινὶ καακείμενοι ἀνέμενον· ὁ δὲ Φαρνάβαζος ἦκεν ἔχων στολὴν πολλοῦ χρυσοῦ ἀξίαν. Ὑποτιθέντων δὲ αὐτῷ τῶν θεραπόντων ῥαπτὰ, ἐφ' ὧν καθίζουσι οἱ Πέρσαι μαλακῶς, ἠσχύνθη ἐντροφήσαι, ὁρῶν τοῦ Ἀγησιλάου τὴν φαυλότητα· κατεκλίθη οὖν καὶ αὐτὸς ὡσπερ εἶχε χαμαί. Καὶ πρῶτα μὲν ἀλλήλους χαίρειν προσεῖπαν, ἔπειτα τὴν δεξιὰν προτείναντος τοῦ Φαρναβάζου ἀντιπρούτεινε καὶ ὁ Ἀγησίλαος.

Epaminonda

Ὁ δ' Ἐπαμεινώνδας αὖ καὶ τοῦ ἵππικοῦ ἔμβολον ἰσχυρὸν ἐποίησατο, καὶ ἀμίππους πεζοὺς συνέταξεν αὐτοῖς, νομίζων τὸ ἵππικὸν ἐπεὶ διακόψειεν, ὅλον τὸ ἀντίπαλον νενικηκῶς ἔσεσθαι· μάλα γὰρ χαλεπὸν εὐρεῖν τοὺς ἐθελήσοντας μένειν, ἐπειδὴν τινὰς φεύγοντας τῶν ἑαυτῶν ὁρῶσι· καὶ ὅπως μὴ ἐπιβοηθῶσιν οἱ Ἀθηναῖοι ἀπὸ τοῦ εὐωνύμου κέρατος ἐπὶ τὸ ἐχόμενον, κατέστησεν ἐπὶ γηλόφων τινῶν ἐναντίους αὐτοῖς καὶ ἱπέας καὶ ὀπλίτας, φόβον βουλόμενος καὶ τούτοις παρέχειν, ὡς, εἰ βοηθήσαιεν, ὀπισθεν οὗτοι ἐπικείσοιντο αὐτοῖς. Τὴν μὲν δὴ συμβολὴν οὕτως ἐποίησατο, καὶ οὐκ ἐψεύσθη τῆς ἐλπίδος· κρατήσας γὰρ ἡ προσέβαλεν ὅλον ἐποίησε φεύγειν τὸ τῶν ἐναντίων. Ἐπεὶ γε μὴν ἐκεῖνος ἔπεσεν, οἱ λοιποὶ οὐδὲ τῆ νίκη ὀρθῶς ἔτι ἐδυνάσθησαν χρήσασθαι, ἀλλὰ φυγούσης μὲν αὐτοῖς τῆς ἐναντίας φάλαγγος οὐδένα ἀπέκτειναν οἱ ὀπλίται οὐδὲ προῆλθον ἐκ τοῦ χωρίου ἔνθα ἡ συμβολὴ ἐγένετο. Φυγόντων δ' αὐτοῖς καὶ τῶν ἱπέων, ἀπέκτειναν μὲν οὐδ' οἱ ἱππεῖς διώκοντες οὔτε ἱπέας, οὔθ' ὀπλίτας, ὡσπερ δὲ ἠττώμενοι πεφοβημένως διὰ τῶν φευγόντων πολεμίων διέπεσον.

La Grecia dopo Mantinea

Τούτων δὲ πραχθέντων τὸναντίον ἐγεγένητο οὗ ἐνόμισαν πάντες ἄνθρωποι ἔσεσθαι. Συνεληλυθυίας γὰρ σχεδὸν ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος καὶ ἀντιτεταγμένων, οὐδεὶς ἦν ὅστις οὐκ ὄρετο, εἰ μάχη ἔσοιτο, τοὺς μὲν κρατήσαντας ἄρξειν, τοὺς δὲ κρατηθέντας ὑπηκόους ἔσεσθαι· ὁ δὲ θεὸς οὕτως ἐποίησεν ὥστε ἀμφοτέρω μὲν τροπαῖον ὡς νενικηκότες ἐστήσαντο, τοὺς δὲ ἰσταμένους οὐδέτεροι ἐκώλυον, νεκροὺς δὲ ἀμφοτέρω μὲν ὡς νενικηκότες ὑποσπόνδους ἀπέδοσαν, ἀμφοτέρω δὲ ὡς ἠττημένοι ὑποσπόνδους ἀπελάμβανον, νενικηκέναι δὲ φάσκοντες ἐκάτεροι οὔτε χώρα οὔτε πόλει οὔτ' ἀρχῆ οὐδέτεροι οὐδὲν πλέον ἔχοντες ἐφάνησαν ἢ πρὶν τὴν μάχην γενέσθαι· ἀκρισία δὲ καὶ ταραχὴ ἔτι πλείων μετὰ τὴν μάχην ἐγένετο ἢ πρόσθεν ἐν τῇ Ἑλλάδι.